

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.

Félévre 4 kor.

Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 20 fil.

Megjelenik minden vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJÓG

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Zárda-utca
17 szám,
hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.

Kiadóhivatal
Kaposvár, Zárda-utca
17 szám
hová az előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalás-
sok intézendők.

Feltámadás.

A megváltás isteni művének diadalát ünnepli az emberiség. Felhangzik a hívó lelkek allelujája és buzgó szívvel örvendeznek az Eszme feltámadásának. A hála hangjai remek harmóniában olvadnak össze az éledő természet megnyilatkozásaival. Az erdők tölgyeinek és a mezők liliomainak fakadása a feltámadásnak gyönyörű szimbólumai. A természet nem pihen, s nem pihenhet a természet ölén élő ember sem. Emberi és nemzeti feladataink kötelességeket rónak ránk és pedig súlyos hazafiúi kötelességeket.

A nemzeti eszme áradatának hullámverései magasra csaptak fel és zúgva törnek át a meggyengült, régi gátakat. A nemzet minden atomját a nemzeti eszme és vívmányok megvalósulása után való vágyódás hatja át; a mi eddig csak a szívekben lappangott, ma már minden ponton, a politikai és társadalmi téren egyaránt, a nyílt küzdő térre lépett ki s vívja azon nemes harcok egyikét, melyek dicső napjai hosszú századokon át bearanyozták a magyar történelem lapjait.

Minden nemzeti küzdelmünk mély, megrendítő válsággal járt, s még sem buktunk el, mert harcunk a szabadság és az igazság harca volt az elnyoma-

tás és sötétség ellen. Bocskai, Bethlen, Rákóczi s Kossuth katonáinak fegyverein a szabadság és a hazaszeretet szelleme s éltető melege honolt. Mindig tulnyomó anyagi erővel állottak szemben, de az eszme, mely agyukat áthatotta, s az érzés, mely szívüket égette, edzette erejüket, s ha itt-ott kihullott is a fegyver kezükből, az eszme a leveretés dacára is diadalmasan nyomult előre.

Ma is ilyen forduló ponton vagyunk. Azonban, fájdalom nem állunk mindnyájan nemzeti ügyünk szolgálatában. Ez régi átká a magyarnak. Sokan azt hiszik, hogy a tethhez különös, nagyszerű korszakok kellene, mások a tudatlanság vagy a rosszakarat fegyvereivel küzdenek. Nem veszik észre vagy nem akarják észrevenni, hogy fejükön keresztül csaptak a történelmi fejlődés hullámai. A szolgálai készség vagy a telhetetlen hatalmi vágy elnyomja lelkükben a nemzeti eszmékért való nemes lelkesedést, már pedig a tethhez akarat s önzetlen lelkesedés kell. Hasonlók ezek azokhoz a katonákhoz, kik a Krisztus sirjára hengerített követ őrizték, hogy az Eszme fel ne támadhasson.

De hasztalan! Az ő aknamunkájuk nem akadályoz meg bennünket nemzeti ideáljainkért való elszánt küz-

delmünkben, hazánk s nemzetünk függetlenségének kivívásában. Már megvirradt. Csak előre, elmünkben a nagy Széchenyinek ama mondásával: Csak a gyenge szereti önmagát, az erős egész nemzetet hordoz szívében!

Faragó Lajos.

— Egy kis eltérés. A sablonszerű bizalmi feliratok közt, a melyet a törvényhatóságok, városok és pártok küldözgetni szoktak, valahányszor kormányváltás van, újabb van egy új, a sablontól eltérő, valódi hazafiság sugalta fölizat, a melyet Heves vármegye küldött fel a képviselőháznak, s a melyből nekünk is lesz részünk, mert pártolás és támogatás végett hozzánk is megküldetett, a vármegyei törvényhatósághoz. Ebben a feliratban, a melyből nemcsak egyedül az üdvözlési vágy tűnik ki, hanem a nemes hazaszeretet is, Heves vármegye törvényhatósága üdvözlő a parlamenti többséget s hálás szívvel mond köszönetet a működéséért. Nem kétséges, hogy az összes hazafiság elemek vármegyénkben egyesülnek s Heves vármegye feliratát, a május 1-én tartandó törvényhatósági közgyűlésen, a mult szerdán tartott állandó választmányi határozati javaslat értelmében magukévá teszik.

TÁRCZA.

Esteledés.

Illatos fejét a rózsza lehajtja
Halk esteli árnyba vész az olajfa
Levél a levéllel suttogva beszél
Pihen a szél.

A hullám elcsitult, ráhullt a szender
Álomszerű ködben alszik a tenger
Halvány színek futnak át a vizen
Minden pihen.

Pihen a képzelet, szárnya lehajtva
Nem zendül az álmok suttogó hangja
Pihen a tenger, a szél s szívem
Minden pihen.

Szalay Fruzina.

Ellenségek.

Igazságtalanul bántó szavakra
Ne gerjedj boszút áhító haragra.
Hideg hallgatás legyen fegyvered
Ne sejtse győzelmét ellenfeled.

Nemes fél hibáját ugys belátja;

Nincs nyugta míg szived meg nem bocsátja
S ki meg sem érzi azt, hogy vétkezett
Nem érdemli egyetlen könnyedet!

Kordina Lilly.

Mikor a szegény Kajári Náci még élt.

Irta: Kisfaludy Atala.

Nem úgy van most, mint volt régen,
Nem az a nap süt az égen!

Régi dal.

Csak láttatok volna ti azt a napot!
Egészen más volt az, mint ez a ti mostani
elgyengült, beteges, szeszélyes, következet-
len napotok, hajnaltalan, bágyadt, sápkörös
ébredésével, napszurást okozó, lázas déli
hevével és reménytelen búcsuzásával, mely
nem ígér viszontlátást. És mily erélyte-
telen, tehetetlen gyáva! a ködnek halk sejt-
telme is elhomályosítja s a legparányibb
permetező felhőcskéből hetes esőt enged
fejlődni erőtlén sugára, míg néha ideges,
görcsös türelmetlenséggel, természetlen egő
fényben fellángol és aztán csakhamar ki-
hűlve, hideg közönyt nyel engedi át dernek,
fagynak, szomorú halálnak a megcsalt vi-
rágot.

Nem ilyen volt az a régi nap, a mult
idők napja!

Reggeli esőjára mily kéjes illatsó-
hajtással nyitottak ki a virágok harmatos
kelyheiket! Rózsás hajnalmosolygása erdőn,
mezőn mennyi dalt ébresztett, délhevében
hogy érlelte hatalmas sugárral a kalászok
aranyos áldását s szeliden vigasztaló, biz-
tató istenhozzájára áhítatos megilletődés-
sel sirt utána fű, fa, virág ezer harmatkönnyet!

És milyen igaz volt! Nem csalta ki
könyvelmüen, balga, kaczer biztatással a
szunyadó bimbót. Okos, szeretetteljes, gon-
dos és megbízható volt minden időben.
Őszszel csendesén, halkán elhaló sugárral
altatta el gyermekeit s mint jó anya a
bölcso fölött visszatartja lélegzetét, oly
önmegtagadással mérsékelte melegségének
ébredtő, élesztő erejét, a tél álomra, pi-
henésre rendelt éjszakáján át. De jött ezu-
tan az éj után a hajnalnak, a tavasznak
olyan virradása, melynek pompájáról, di-
csőségéről, üdvöiről ti még álmodni sem
tudtok s melynek ragyogását a ti bágyadt
szemeitek tán már el sem bírnák.

Mindez pedig akkor volt, mikor a sze-
gény Kajári Náci még élt és ő ennek a
napnak, ennek a hajnalnak, ennek a tavasz-
nak emléket vitte magával a koporsóba és
talán most is azekről álmodik elfeledett,
koszorutlan sirjában; mert e fényes nap
sehol sem volt olyan fényes, e ragyogó
hajnal sehol sem oly rózsásan ragyogó s

Szervezkedés.

A mult vasárnap, április 16-án délután nagy érdeklődés mellett tartotta meg a „Kaposvári Függetlenségi Kör“ alakuló közgyűlését.

Dr. Rusa Ernő ügyvéd az összehívók nevében üdvözli a megjelenteket, a gyűlést megnyitja s a mostani politikai helyzetet vázolván rámutatott azon okokra, melyek a pártkör megalakulását s a párt tömörülését immár elodázhatatlan szükségessé teszik, majd azt indítványozta, hogy az alakuló közgyűlésből Kossuth Ferencz táviratilag üdvözöltessék s a közgyűlés vezetésére Szalay Károlyt a párt legrégebb és sok érdemet szerzett tagját a közgyűlés kérje fel. Mindkét indítvány egyhangulag elfogadtatván, Szalay Károly az elnöki szék elfoglalja, a megjelentek támogatását kéri s a közgyűlés jegyzőjévé dr. Peter Mártont ajánlja, kit a közgyűlés közfelkiáltással megválaszt.

Ezután az elnök előadja, hogy a közkívánságnak megfelelőleg a Függetlenségi Kör alakítására egy előkészítő bizottság alakult, melynek működéséről beszámol s miután dr. Thaly László és Eitner Zsigmond orsz. képviselőknek a megjelenésükért köszönetet mondott, fölkeri Madarász Andort, hogy az előkészítő bizottság alapszabály tervezetét olvassa fel.

A közgyűlés az alapszabályokon csupán csak két lényegesebb változtatást tett. És pedig a czimben a 48-as jelzöt felvette, a rendes tagdíjakat pedig 12 koronáról 8 koronára szállította le. Egyebekben egy-két lényegtelenebb változtatás után, az előkészítő bizottság alapszabály tervezetét egészben elfogadta.

Ezek után a szervezés befejezése czéljából Szalay Károly elnöklete alatt

a közgyűlés egy 50 tagu intéző bizottságot küldött ki, azon utasítással, hogy ez a bizottság az összes még elintézendő dolgokat mielőbb elintézzé, hogy amint az alapszabályok a kormány jóváhagyásával megérkeznek, a kör működését azonnal elkezdhesse.

Most dr. Thaly László a kaposvári választó kerület orsz. képviselője emelkedett szólásra s lelkes szavakban adott kifejezést annak, hogy a kör létesítését a mai politikai viszonyok mennyire indokoltá, sőt nélkülözhetlenné teszik.

Végül az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Peterka Józsefet és Frank Arthurt kérte fel s a közgyűlést bezárta.

Kossuth Ferenczhez a közgyűlésből intézett táviratra a pártvezér következőkben válaszolt ugyancsak táviratilag:

„Szalay Károly

Kaposvár.

Kaposvári megalakult függetlenségi kör szíves üdvözlését melegen köszönöm s viszonzom neked régi lelkes hívűnknek, kör minden tagjának és nagyrabecsült a derék képviselőtöknek Thaly László barátomnak

Kossuth.“

A megyei pártszervezkedés terén is megindult a mozgalom. A melyre vonatkozó felhívást itt közöljük:

POLGARTÁRSÁK!

A nemzet, arra királya szavával felhivatva, ezelőtt három hónappal ítéletet mondott az addigi kormányrendszer fölött. Oly lélekemelő, oly nagyerejű volt a nemzetnek az a megnyilatkozása, hogy joggal remélhettük

a teljes elősmerést, a régi áldatlan rendszer elvonulását a politikai színtérről. De, csodálatos, ez még ma sem történt meg. Sőt ijesztőn fenyeget a lehetőség, hogy az örökös rossz törhetetlen hatalma a megásott sirból új életre emeli a még el nem hantolt rendszert. Jaj nekünk, ha újra lábra kapni engedjük azt, aki fejünkre hágni akar! Nem mult el a veszedelem. Nem tettünk még eleget hazánk iránt való kötelességeinknek. Jöhet idő, hogy a föltámadó rossz ellen százszorta nagyobb erővel, ezerszerre nagyobb hazaszeretettel kell küzdenünk, mint tettük azt három hónappal ezelőtt. Azért tömörülnünk kell s meg kell ösmernünk egymást, hogy tudjuk: kinek a vállalhoz vethetjük bizvást a vállunkat.

Szervezkednünk kell!

Szervezkednünk kell a községekben, a megyében, az országban a közérdek védelmére. A mi embereinknek, kipróbált hazafiaknak kell elfoglalni a községi, a megyei ülésterem és az országgyűlés padjait. Ott a helyük azoknak, kik nem riadnak vissza egyéni érdekeik föláldozásától akkor, ha ez a közjó érdekében szükséges.

Ezért a szervezkedésre hívjuk föl polgártársainkat mi alulírottak, kiket a megyei 48-as és függetlenségi párt megalakítására összehívott értekezlet az előmunkálatok végzésére kiküldött.

Kérjük Somogyvármegye polgárait, jöjjenek el a megyei 48-as és függetlenségi párt *alakuló közgyűlésére 1905. évi április hó 30-án délután fél 2 órakor* a kaposvári „Korona“ szálloda nagytermébe, hogy ott megalakulva, szervezve: az egyesülés által fokozott erőnk tudatában nyugodtan nézhessünk a jövőnk elé.

a bájos tavasz sehol sem volt oly búbajosan igéző, mint ama kis faluban, mely híres volt arról, hogy ott együtt termett a föld legtöbb ibolyája, gyöngyvirága, vadrózsája s szép ufju leánya.

Kilencz leány! Kilencz csevegő, kacagó, daloló, repkedő, pajkos, bohó gyermekleány, tele tudománnyal és balgasággal, okossággal és esztelenséggel, jósággal, gonoszossággal, gyöngédséggel, kiméletlenséggel, szeretettel és kegyetlenséggel, egy szóval: valódi angyal és valódi démon mind, szüleik örömei és gyötrelmei, három szegény mumiaszerű francia nevelőnő rettegett és bálványozott kinzói, az egész falu népének bámult, kényeztetett, dédelgetett gyönyörűségei! És e sok ifju szív tavaszát képzeljétek a föld tavaszával, e rózsás arcok hajnalosolygását az ég hajnalával egyesülve s akkor talán lesz halvány sejtelmek ama aranyos álmaokról, melyeket mélyen a föld alatt áldomdik a szegény Kajári Náci, a ki pedig nem volt egyéb, mint egy beteges, vörös haju, szepiős arczu, rut, bamba zsidó gyerek.

Mosolyogtok? ! pedig higyjétek el nekem, az a néhány komoly, halvány asszony, kik ama egykori rózsás arczu, rózsás kedvű leányseregéből még megmaradtak s most elszakadva egymástól, távol az édes régi otthontól, az élet fárasztó munkájába kimerülve, kiábrándult, kihült, ellankadt szívvel várják a nap lementét, a tél

közeledtét, — ők, — ha néha visszagondolnak a letűnt kikeletre, ha egy sugarával a régi napfénynek festik a mult időket s elmondják a jelenkor szegény gyermekeinek, hogy akkor mennyi virág nyílt, mennyi csalogány szólt, mennyi csillag ragyogott, mennyi boldogság volt a szívekben, e szép regét mindig egy sóhajjal, egy könnyel s e szavakkal végzik: »Mind-ez még akkor volt, mikor a szegény Kajári Náci még élt.«

Igen, ők emlékeznek a szegény, mindenkitől elfeledettre, ők szerették őt, kit senki sem szeretett, ők értették, kit nem értett senki, ők, a csintalan, pajkos, rettegett, bájos kis sátánok mindig angyalian jók, szelidek, gyöngédek, türelmesek voltak e rut, néma zsidó-gyerekhez s ők, kik mindent kigunyoltak, kikaczagtak, soha sem nevettek a szegény félkegyelmű Kajári Náci fölött.

Igy nevezte őt az egész falu, saját édes anyja is, meit mindig nyomorult, beteges volt s szegény nagy idomtalan szája csak érthetetlen dadogásra volt képes. Iskolába küldeni nem lehetett, dologra gyöngé volt s az emberek Isten leghaszontalanabb teremtményének tartották.

Egyet azonban mégis tudott s ez egyet választotta feladatául, hivatásául, életcéljául s ezt teljesíté is szilárd kitartással, önfeláldozón, hiven, szentül, a sirig. Ő ama kilencz ifju leányt vallásos áhitattal, vértanui önmegtágadással, rajjongó

bálványozással szerette, imáda, szolgálta egész életén át, végső órájáig.

Mindig velők volt. Semmi tilalom, semmi fenytés nem bírta őt eltávolítani tőlük.

A mezőn meghuzta magát egy bokorban, a kertben egy fa alatt; a verandán egy oszlop mellett kuporgott s végre a szobában is volt számára egy szöglet a kemence mellett, sőt egy kis szőnyeg s végre egy zsámolyka és néhány képeskönyv is. De ő a képeket ritkán nézegette. Szép nagy, sötét, szomorú szeméi mindig ott csüggték az ifju leányok arcán s ezer néma költeményt beszéltek a jóság, szeretet, fájdalom és költészet ismeretlen, titkos, örökre eltemetett világairól.

Ha a »kisasszonyok« — e szót s a lányok neveit érthetően ki tudta mondani, — tehát, ha a kisasszonyok nevettek ő is nevetett, ha sirtak ő is sirt, ha futottak ő is futott, ha pihentek ő is pihent, s ha felolvastak vagy meséltek, előre hajtott fejjel egész a kinszenvedésig fokozott feszült figyelemmel hallgatózott s halk zokogás-vagy kaczagásszerű nyögéssel fejezte ki váltakozó érzelmeit. A kisasszonyoktól tanult is néha; ismerte s meglehe ősen leírni is tudta a betüket, s ha azok a kedves ajkak mondtak előtte apró versecskéket, ő is utánuk dadogta azokat, csak hogy mind erre ritkán jutott idő, mert mikor a tavaszt még nem is sejtette senki, ő már meghozta az első hóvirágot, ő találta meg az első,

Ki hazáját szereti, azt ott fogjuk látni!

Chernel Gyula Kapotsfy Jenő
Szalay Károly
Dr. Schön Manó Matolcsy József
Dr. Rusa Ernő Dr. Pete Márton
mint az 1905. február hó 6-án tartott értekezlet által kiküldött előkészítő bizottság.

A magyar nemzetiségi politika és a választói jog.

Irta: Báró Bánffy Dezső.

(Folytatás.)

A választói jogról akarunk egyet-mást elmondani, vonatkozással a magyar nemzeti politikára. A választói jogról elmondandók keretébe feltétlenül be kell vonnunk a nemzeti szempontokat is, szembevetve a naponta erősülő nemzetiségi törekvésekkel, melyek már előre vetik árnyékukat az országgyűlési képviselők választásánál, melyekkel számolnunk kell abból a szempontból is, mely szempontból fejtegetésünk sorozata kiindul: »az egységes magyar nemzeti állam« szempontjából.

Ha látjuk már a lezajlott választások alkalmával láttuk s jövőre még határozottabban fogjuk látni, hogy bár a törvény értelmében az »egységes és osztatlan magyar nemzet« tagja valaki, azért mégis politikai programját nem állami tekintetek szerint állítja fel, úgy bebizonyítottan vehetjük, hogy csak rövid idő kérdése s akkor már be fog következni, hogy a magyar állam képviselőházában eltekintve a horvát-szlavon országok küldötte negyven tagtól, külön csoportokban fognak ülni a külön nyelvet beszélő különböző nemzetiségek; ottan külön célokat és érdekeket fognak szolgálni, mindig és mindenben a magyar állam érdekeivel ellentétben, legalább is annyiban, a mennyiben nemzeti és nyelvi egysége megdöntésére való törekvésükkel lehetetlenné tehetik, vagy legalább is megnehezítik azon cél elérését, mely cél elérése nélkül a magyar államnak jövője nincs: az egynyelvű

»egységes magyar nemzeti állam« megalkakulását.

Tehát, mint mondtuk, a magyar állam képviselőházában jövőre sokkal nagyobb mérvben kell, mint tényezőkkel, a széthúzó nemzetiségi szervezkedett csoportokkal szembeállnunk, de számolni kell azon jogos igényekkel is, melyek kielégítése már jogosult voltánál fogva sem mellőzhető azokkal, kik ma az alkotmányos jogok keretén kívül, mint nem választók, joggal kívánják, hogy mint a magyar államnak fiai, a közélet terétől, az ország ügyeinek intézésétől, érdekeiknek képviseltetésétől el ne zárassanak. Az 1848: V. t. c. avagy Erdélyt illetőleg az 1871: XXXIII. t. c. szabályozza a választói jogot, megállapítván azon feltételeket, melyek mellett valaki választói jogot gyakorolhat. Az utóbbi idézet t. c. azon szakaszai állapítják meg az ország különböző részeire, avagy az illetők külön viszonyaira való tekintettel azon feltételeket, melyek mellett valaki választó lehet.

A megállapított feltételek avagy mondjuk az ezen szakaszok alapján érvényben levő cenzus hosszu sorát zárja el különböző foglalkozásu és állásu állampolgároknak a választói jog gyakorlásától.

Mig egyetől czocziál-politikai okoknál fogva kétségtelenül eljött már az ideje annak, hogy választói jog kiterjesztessék, addig bizonyos az is, hogy azon aránytalanság, mely az ország különböző részeiben a választói jog gyakorolhatóságának feltételeiben, a cenzusban mutatkozik, végre valahára rendezendő. Nem új az eszme, sőt a közvélemény naponta erélyesebben követeli a választási törvény reformját. A magyar képviselőházban sem egyszerű hangzott el követelése a választási reformnak és úgy hiszem, illetékes tényezők foglalkoztak is a reformmal.

Fejtegetéseink keretébe azonban nem tartozik és ez időszert erre általában kiterjeszkedni nem is kívánunk, nem látjuk szükségét, hogy ez alkalommal elmondjuk nezetünket a választási reformról általában, nem akarunk szólni, hogy miként kellene és lehetne az ország különböző részeiben meglévő nagy és sok tekintetben ki nem küszöbölhető adó vagy érték viszonyokbani különbözetre tekintettel, egy egységes cenzust megállapítani. Nem tartjuk

szükségesnek még arról sem szólani, hogy miként lehet és kellene az egyes választó törhetetlen aránytalanságokat megszüntetni, kizárólag az »egységes magyar nemzeti állam« érdekeinek szempontjából, kizárólag csak a nem magyar képviselőházbani érvényesülése szempontjából és azon kétségtelenül jogosult szempontból szólunk a kérdéshez, hogy választói jog adassék azoknak is, kik ezidőszert az érvényben levő képviselőházban nem gondoskodhatnak.

Folyt. köv.

Somogy megye monografiája.

Innen-onnan egy évtizede lesz, hogy Somogy megye elhatározta monografiájának megírását. Ma már Dunántulnak csaknem minden megyéje eleget tett ennek az erkölcsi kötelezettségének. Csak épen nálunk késik a monografia az éji homályban. Hogy már a millenium évében létre nem jött a fontos munka, annak főleg anyagi akadályai voltak, meg a megye egyes vezető férfiainak az a felfogása, hogy Somogy megye monografiáját csakis országos hírű nagy emberck írhatják le, jóllehet országszerte helyi szakemberek tollából kerülnek ki a megyei monografiák, akik több helyi ismerettel s — ami szintén nagy fontosságú dolog — szülőföldjük iránti lelkesedéstől athatva oldják meg e nehéz feladatot.

Most azonban úgy látszik, nálunk is ez a helyes felfogás kezd érvényesülni. Több lelkes férfiú ugyanis elhatározta, magát, hogy felhívást intéz a megye területén élő vagy itt született szakemberekhez a monografia megírására való szövetkezés ügyében. A felhívásnak oly szép sikere volt, hogy mintegy hatvanan a felhívottaknak csaknem mindegyike felajánlotta tudását és tollát e célra.

Ez ügyben tartották meg a szakemberek f. hó 16-án a megyeház kistermében szervezkedő gyűlésüket, amelyen kimondták megalakulásukat s egy szűkebb körű bizottságot bíztak meg az ügy további érlelésével, melynek tagjai: dr. Andorka Elek, Bécsy Márton, Czeglédy Tivadar, Endrei Ákos, dr. Gulyás Ferencz, dr. Hirsch Alfréd, br. Inkey Pál, Melhard Gyula, Mihalik Gyula, Nagy Ödön, Papp

a legelrejtettebb madárfészket és halkán elfojtott lelekzettel gyöngéd távolságból látatta meg a sok kíváncsian ragyogó lány szemnek. Nyáron meghozta a legfnyesebb balatoni kagylókat, a legsimabb, legszinesb kavicsokat és fölékíté velők a leányok kedvencz nyugvóhelyét a szomorufűz alatt, a kis forrás mellett s mikor dír és fagy már rég megölte erdő, mező virágos pompáját, ő még mindig talált pár szál halvány őszi kikircset s hozzá néhány busan rezgő fűvet. Télen hófúvásokon át messze erdőről meghozta az illatos fenyőágot, a borostyán vigasztaló örökzöldjét. A tündöklő karácsonyfa alatt ahitatos bámuló szemekkel tette össze nagy sovány kezét, miko: fölzendült a szent karácsonyi ének. Örült a piros tojásnak, evett a szenteltből s csöndesen üldögélt a templom-ajtóban, mig a kisasszonyok ott bent imádkoztak. Nem ügyelt rá senki, csak néha tekintettek le szánakozva a szegény felkegyelműre, de a szellő enyelegve sugott valamit fülébe, a bimbózó ágon a kis madárka dalolva biztatta s a napsugár szelíden csókolta meg halvány homlokát és a szelősusogásban, a dalban, a sugárban így szólt a szeretet istene: bocsássatok őt hozzám, mert az övé a mennynek országa.

Idő multával a bájos gyermekekből bájos serdülő leánykák fejlődtek, a szegény, rut fűből pedig még ruttabb kamasz hosszu, sovány, majomszerű karokkal, óriás kezekkel, lábakkal halvány, beesett, szep-

lős arcában a fájón, mély tekintetű, panaszkodó, nagy, sötét szemekkel. Értelemben rendkívüli haladást tett, de testileg oly gyöngé, és törekeny maradt, hogy csupán a láb, az akarat s a bámulatos leiki erő tartották fenn, azonban komoly, ugynevezett hasznos dologra sem kedve, sem képessége nem mutatkozott s ő nyugodtan folytatta eddigi álomszerű életét mint valami egészen természetet, magától értetődött és megmaradt télen nyáron a fa árnyában, a veranda oszlopa mellett vagy a kemence mögött a zugban. Hatalm előtt és késő éjnek idején pedig befutotta az erdő, beket, mezt, ligetet, tó partját és patak mentét s gyűjtötte a sok harmatos, illatos, szindus, fénylő kincset, melyet aztan reggeli üdvözetül oda szórt balványozott istennőinek apró lábaihoz s mikor azok kis kezeit összecsapva, ujongva kiáltották: »nini gyöngyvirág, néfelets! oh milyen nagy békateknő! Jaj jaj eper!« — akkor milyen szélesre eltorzult szegény rut szája s milyen mennyei üdvölet ragyogtak csodaszép szemei.

Egyszer azonban egy kis jelentéktelen, de ő rá nézve határozó esemény kínosan felrázta áloméletéből.

A szomszéd faluban egy kedves nagynéni szép kis Katinkája nevenapját gyermekbállal kívánta megünnepelni. A mi kilencz leánykánk is hivatalos volt a kis barátnőhöz s kezdődött most olyan készülődés, minőt a világ eddig alig látott.

De ne gondoljátok ám, hogy most a szobákat minden háznál beözönlötte a túll, tarlatan, illusio, crepe és foulard rengő, habzó, hullámzó áradata; hogy asztaloknál, allványoknál szerencsétlen szabók, izadó varrónők serege öltögetett, hajladozott csuszkált és ágaskodott lélegzet nélkül lázas srétséggel, hogy kétségbeesett mosónők, vasalónők táborra párolgott, szédült, ajult elmerülve, dudor, fodor, csipke özönében, hogy az öltöző-szobák legtökösb zugában egész rengeteg erdel az aranyzin s holló fűrtöknek lengtek, gyűrűzödték hódításkészen s a szekrenyek legmélyebb rejtekében egész kis lisztkereskedések és tejgazdaságok voltak berendezve rizsporból, liliom- és rózsatejből.

Itt mindenből semmi sem volt látható.

A leánykák, szokás szerint, mind együtt voltak a nagymamánál, mert ő nála történt minden nagyobb készülődés, öltözködés és elindulás.

Az öltözködés kedvés gondot adott. Szőke, barna s éjsötét fűrtökről, az arc rózsáiról s liliomairól a jó lsten gondoskodott; az egyszerű fehér atlaszszal szegélyett fehér merinos ruhácskákról pedig a mamák s nagynénik. A fehér foulard écharpeokat, csipkekendőcskéket, virágscokrocskákat az öreg Kajariné ügyes kezei most rakosgatják az egyetlen közép nagyságu skatyulyába, melyben akkor megfér kilencz leány összes pipeteje.

Folyt. köv.

Kálmán, Perczel Ákos, Roboz István, Szabó Kálmán, dr. Szaplóczay Manó és Varga Lajos.

E bizottságnak lesz feladata első sorban érintkezésbe lépni a vármegyével ez ügyben s a mennyiben a tárgyalás eredményre vezetne — amit szeretünk hinni — az egyes szakbizottságokat megalkotni és az egész munkálatait megindítani.

Mi szívünkben üdvözöljük a szép célú mozgalmat, annak további mozzanatait is éber figyelemmel kísérjük s azon leszünk, hogy a lelkes kezdeményezést megfelelő siker koronázza.

H I R E K.

Husvét.

Halleluja! Halleluja! Az Üdvözítő, Jézus Krisztus föltámadott. A keresztény vallás megalapítójának csodás szelleme újlag népe között jár. Magasztos tanai által lengik a sziveket és elméket. A lelkekről lekopik, lehámlik a hétköznapi salakja szene és megtisztulva vallásos áhitattól áthatva, röpülnek a megváltó glóriás színe elé.

Érezzük e szent napon, hogy mégis csak szebb, nemesebb dolgokra vagyunk teremtve, nem pedig örökös marakodásra, áskálódásra, dulakodásra. Hisz testvérek, felebarátok vagyunk, az üdvözítő egyetértésre, egymás szeretetére és megbecsülésére oktattott bennünket, a mi csak úgy élhet bennünk, ha van hitünk és hitünk szilárd meggyőződésen alapul.

Hol nem él a hit, hol nincs vallásos érzület, ott megszűnik minden jobb érzés, ott féktelen szenvedélyek elragadják a lelket, ott minden jó, szép és nemes hiányzik a szivekből s ilyen esetben csak tom-pult érzelmekkel, vad indulatokkal, önző undok érdekekkel, fásultsággal és közöny-nyel találkozunk.

A hit magasztossága, a vallás fennköltisége, gyengéd érzelmekkel, szívjósággal és lelki nemességgel ruházta fel az embert. A csüggedők vigaszt, a szegények enyhületet, a reményvesztettek meg újabb reményt nyernek a vallás egyszerű tanaiban.

A feltámadás szent ünnepén szálljunk magunkba, az Isten-emberben tanuljunk hinni és szeretni. A nagy dogmák, a hatalmas tanok, lebegjenek szövének gyánánt szemünk előtt. Ha sorsunk elviselhetetlen, ha helyzetünk vigasztalan, ha a gondok, az életterhek nyomnak, sujtanak ne káromoljuk a Mindennatót, ne elégedetlenkedjünk, ne veszítsük el életkedvünket, tettvágyunkat, energiánkat. Bzzunk és reméljünk, higgyünk és dolgozzunk, legyünk tetterősek és akarati szilárdak, majd jobbrafordul sorsunk, enyhülni fog helyzetünk, megjön a mit vártunk és reméltünk, mert volt hitünk és ez vezetett bennünket.

Az Üdvözítő nemes tanai bevésve legyenek szívünkbe, erős gyökeret verjenek ottan, mert azokban jövő boldogulásunk megingathatatlan talpköve van elhelyezve. Nem tévtanok, nem hamis oktatások, hanem a legnagyobb, legtenségesebb emberszeretettel dagadó szív, isteni lélekajándéka az emberiségnek.

A husvét ünnepe rázza fel az öntudatlan embereket elaléltágukból, a hályogot vegye le a szemekről, lássanak tisztán gondolkodjanak öntudatosan, érezzenek nemesen az erre rászolgálók s ennek elérése a hitnek a lelkekben való oltárépítése lesz. S a hol egyszer fölépül ez az oltár, az szilárdan álló, az megdönthetetlen, mert Jézus Krisztus szelleme körülbástyázza.

A feltámadás nagy ünnepén olvadjon egy szent, nagy és hatalmas érzésbe össze a kereszténység; ünnepelje igaz áhitattal hamisítatlan hittel a Megváltó feltámadását, mert ezzel lelkünk feltámadását, megújodását is ünnepeljük.

— **Allandó választmányi ülés.** Somogyvármegye allandó választmányára f. hó 19-én tartotta ülését, a pótalandó választmányi ülés határnapja pedig f. hó 28-ára tüzetett ki.

— **Ügyvéd-kamarai közgyűlés.** A zalaegerszegi ügyvédi kamara április 16-án tartotta választó közgyűlését, melynek egyedi tárgya a választmány és tisztakar megválasztása volt. — Kamarai elnökül Hajik István volt elnök helyett dr. Czinder István, zalaegerszegi ügyvédet; kamarai ügyészül az alelnökké választott dr. Czinder helyébe dr. Hajós Ignácot, titkáru pedig ismét Bochan Gyulát választották meg.

— **Kilépések a szabadelvű pártból.** Széles körben elterjedt hírek szerint a szabadelvű pártnak körülbelül 50 tagja el van határozva, hogy amint Tisza István végleg megváltik miniszterelnöki állásától, az ellenzékhez fognak csatlakozni.

— **Gyászrovat.** Sulyos csapás érte Kapotsfy Jenő orsz. képviselőt, városunk tekintélyes polgárát. Neje szül. Kelemen Mariska szerdán este meghalt, nagy és előkelő rokonságot borítva elhunytával gyászba. Temetése nagypénteken délután ment végbe óriási részvét mellett. A koszoruktól alig látható koporsót nagyszámu gyászoló közönség kísérte ki a temetőbe. A »Kaposvári Jótékony Nőegylet« választmányára testületileg jelent meg a gyászszertartáson s díszes koszorut helyezett megboldogult alelnökének koporsójára. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Kapotsfy Jenő orsz. képviselő mint férje, özv. Kelemen Lajosné, szül. baabi Bóka Hlementin mint anya, Kapotsfy Aurél, Kapotsfy Margit férj, Svastics Nándorné, Kapotsfy József, Kapotsfy Honka Mariska mint gyermekei, Svastics Edith, Svastics Klára, Svastics Egon mint unokái, bocsári dr. Svastics Nándor mint vője, mély fájdalommal jelentik a felejtethetlen szeretett hitves, egyetlen leány, a legjobb anya, nagyanya és napának Kapotsfy Jenőné szül. Kelemen Mariskának Kaposvárott, 1905. évi április hó 19-én este 7 órakor, áldásos élete 50-ik, boldog házassága 29-ik évében, hosszabb gyengélkedés után, szívszélhűdésben váratlanul történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. é. április 21-én délután 2 órakor fognak a keleti közsirkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat f. é. április hó 25-én d. e. 8 órakor fog a rom. kath. templomban bemutatni. Kaposvár, 1905. apr. hó 20-án A Mindenható áldása, övét soha nem szűnő halás szeretete adjon örök nyugalmat nemes lelkének!

Gyász érte Dr. Éhn Kálmán esergői orvost, pártunk egyik vezető tagját is, sőgora nemes Krausz Gyula elhunytával kinek haláról család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak mély fájdalommal tudatják a forrón szeretett legjobb fiu, testvér és sőgorának nemes Krausz Gyula cs. és kir. 11. vadászászlóaljbeli főhadnagynak, élete 27-ik évében, f. évi április hó 15-én hajnali 1 órakor hosszús szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. évi apr. hó 17-én délután 4 órakor fognak a csurgói újárósi sírkertben örök nyugalomra tétetni, az engesztelő gyászisteni tisztisztelet pedig f. évi április hó 18-án reggel 8 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Csurgó, 1905. április hó 14-én. Krausz Irén férj Dr. Éhn Kálmánné, Krausz Margit férj, Reisz Józsefné nővérei, nemes Dr. Krausz Sándor ny. cs. és kir. főorvos apa, Krausz Jenő fivére, Dr. Éhn Kálmán Reisz József sőgorai.

— **Házasság.** Grüber Jenő gazdaszt holnapután kedden vezeti oltárhoz Da-

nilovits Annát. Danilovits János főgymn. igazgató leányát.

— **Gyűjtsük a himes tojásokat.** A keszthelyi Balatoni Múzeum néprajzi osztálya gyűjti a népszokások tárgyait, így a husvét himes tojásokat is. A színes tojásokon a ráírt rámmázolt viasz segítségével ügyes timeket teremtenek avagy ilyeneket nagy kényességgel karcolnak. A tojások díszei sokszor meglepően szépek s igazolják a nép választékos ízlését és teremtő erejét. A tojások színes pompája, díszítése a díszek előállításának módja vidékenként különbözők. A nagy tojás gyűjtemény a néprajzi múzeumban kedves hangulatot ébreszt a látogató lelkében. A Balatoni Múzeum arra kéri a szíves olvasót, hogy kegyeskedjék a helységében divatozó himes tojásokat összegyűjteni, s azokat a múzeum költségére Keszthelyre küldeni, ahol nemsokára díszes palotában mutatják be Zala és Somogy szép népszokásait.

— **Hollósi István költeményei.** — Lapozgatva e verseskönyvet, kellemesen lepi meg az olvasót annak igazán magyaros volta. Érzelmét s gondolatait a magyar szív, a magyar elme keresetlen egyszerűségével, nyíltságával mondja el. Erős zenei (ritmikai és melódialis) érzéke egyszer sem hagyja cserben. Hangban, tartalomban vagy modorban nem keresi a szokatlant, a különösét; koncepczióiban is többnyire egyszerű; de a nyelv tisztasága, szingazdagsága és ereje, a szerkezet és szövegszerovás architektúrája, szóval: nyelvkezelés tekintetében nagyon ügyes. Hangja sajátos typusa a méla hangnak, melyhez az érzelmek hevesebb megnyilatkozásánál is hű maradj. Felűnő, hogy szerzőt a mindennapi élet hullámverése, a körülötte nyüzsgő társadalom alig érdekli; holott művének ez adna nagyobb tárgyi változatosságot. Szellemében talányomó a forma érzék. Jobban szereti a kifejezést, mint a gondolatot. Szívesen ajánljuk a könyvet a verskedvelő közönség figyelmébe. — Ára 1 korona.

— **Uj vidéki napilap.** A Zala ezimű Nagykánizsán megjelenő újság április 27-től kezdve naponként délután 6 órakor jelenik meg és tartalmazni fogja nemcsak az aznapi helyi és zalavármegyei, hanem telefon és táviratösszeköttetés útján az ugyanaznap délután 4 óráig történő országos és nagyvilági híreket is. A »Zala« minden párttól teljesen független első napilapja Zalavármegyének és mint ilyen, első sorban megyei érdekű. Az eddig is nagy olvasó közönséggel bíró, jól szerkesztett lap, ezután bizonyára még szélesebb körökben fog elterjedni.

— **Magyar Hirlap ujtása.** Érdekes hírt közölnek velünk a fővárosból. A Magyar Hirlap 15 éves fenállásának jubileumát azzal ünnepli, hogy f. hó 17-étől kezdve független politikai iránynyal reggel helyett este jelenik meg a fővárosban s reggeire odaér minden vidéki város vagy helységbe. Egyttal a világlapok mintájára egy speciilitást is létesít, mely abból áll, hogy minden érdekes eseményt fényképvételekben ad közre. Mutatványszámot egy hétig ingyen küld bárkinek.

— **Gyakorlati eljárás.** Versee, Fehérléplom s monhatni az ország egy nagy része igazán bámulatos módon mutatnak példát a házak eleje és végéhez ültetett szőlőlugasokkal. Egész őszre, egésztélre való szőlőt, bármily nagy család részére házaik falán természetük meg, hol az hidektől és jégtől is mentve van. Ezen eljárás most az egész országban megindult s minden vidék rahamosan követi a jó példát. De minthogy ehhez nem mindenik szőlőfaj alkalmas, felhívjuk olvasóink figyelmét mai számunk hirdetési rovatában ábrán is bemutatott »Szőlőlugast« ültessenek minden ház mellé ezimű hirdetésünkre.

— **Hasznos tudrivalok.** Az orvos-tudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vizre van ita-

lul szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett étel k hígítására. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy italul olyan víz használtsék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongosítsa. Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Ágnes víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodsor, minthogy szénatartalmú, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik. A mohai Ágnesviz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkora ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkora esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai Ágnes-forrás a gyermekeket és felnőtteket biztosan megóvja. Gyermekeknel ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, a melyeket a mohai Ágnes víz mélytartalmánál fogva megszüntet és végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai Ágnes forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza. Ház-tartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnesforrás különösen olcsón kapható.

KÜLFÖLD.

— **A keletázsiai háború.** Mandzsuriában még mindig esőn uralkodik és a háború sulypontja a kínai vizeken van, ahol Rozsvendenszky flottája kihívó módon provokálja Japán haragját. A Japán és Franciaország közt igen komoly konfliktus támadt a miatt, hogy Franciaország a semlegesség ellen nagyot vétett. A mi igen komoly következményekkel járhat s egész Európát kénytelenül szituációba sodorhatja.

— **A kréti helyzet.** A tegnapi napon a kréti nemzetgyűlés kimondotta Kréta szigetnek Görögországhoz való csatolását. A képviselők nyomban le is tették a hűség esküt György királynak és megesküdtek a görög alkotmányra is. Ezzel a keleti kérdés fel van vetve.

Közgazdaság.

Házinyul tenyésztés és értékesítés.

Nem szabad kicsinyléssel tekinteni immár a házinyulra, azóta mióta tudjuk azt, hogy ezen haszonállat mily fontos szerepet játszik a művelt nyugati országok közéletében. Továbbá midőn köztudomású, hogy némelyik fajtanak milyen sok célra felhasználható prémje van, a másik fajtanak meg a bőre dolgozható fel timár áru gyanánt. Ilyen sokoldalúsággal kevés állatfaj dicsékedhetik, de meg is tudják őrre becsülni: az angolok, a francziák, a belgák, a hollandok, a németek stb. Franciaországban pl. Mahlich P. számítása szerint évenként átlag 200 millió koronára rug az az összeg, mely a házinyul tenyésztés javára írható. E mellett nem létezik házi étekrand, sem vendéglői étlap házinyulhus nélkül. Ellenben a prém (gerenka) földolgozása egész kolóniáknak adja meg a mind nnap kenyeret. Ez az iparág, mely a házinyul gereznájának, mint a drága ragadozó-prémek földolgozása, mondjuk magyarán hamisítva, az említett országban művészi szívetlen áll.

A magyar brodalomban néhány évvel ezelőtt a házinyulak tenyésztése olyan fokot ért el, mely ezen gazdasági ágazatnak inkább a népszerűtlenségét, vonta maga után és az elő-

itéletek számát szaporította, melyekkel ezen kiváló hasznosságú állatfaj ellen vádaskodnak. Attól az egy-két szakembertől eltekintve ugyanis a kik maguk örömeire és veszélyesre tenyésztek csak a gyermekek multságára engedték őket (már a közönséges tarka-barka házinyulakat) tenyészteni a jászok tövében meg egy néhány helyen a szabadban, vadászati célból, mondani: a szörvénys esetektől eltekintve, tulajdonképeni tenyésztés nem létezett és ismétlem az is inkább kárral. Nevezetesen azok, akik sportból tenyészettek, az értékesítési kérdés rendezésének hiányában ráfizettek. Az istállóbeli közönséges nyul még nem az a mely hasznos hajtana, ellenben az épületek megrongálása és az előítéletek ébrentartása által csak káros volt az ügyre. A mi végül a házinyulaknak a szabadba, korlátozatlanul való kihelyezést illeti ez olyan eljárás, a mely ellen törvényhozási intézkedés lenne folyamatba teendő, mert a nyulak sokszor ugyszaporodnak, hogy a mező és erdőgazdaság valla kárakat.

Igy állott 4—5 év előtt Magyarország házinyul tenyésztésnek ügye, midőn sikerült t. alulirotnak és több szakirónak az érdeklődést felkölteni. A gazdasági szaklapok között számos fölhevásnak és az értékesítési kérdésnek tisztázása által aztán megkezdtek a tenyésztést. Ennek irányítása végett és az ügyben járhatlanok részére a múlt év tavaszán kiadott szak-könyvem már az országiszerte megindult tenyészésnek képezte segédeszközét.

Hozzájárult ezen kiváló haszonállat elterjesztéséhez ugy a földmivélsügyi, mint a közoktatásügyi miniszter is, midőn az eszmét akciójuknak keretébe vették. Egyben az előbbi könyvemet a népkönyvtárak részére való beszerzésre jelölte ki, az utóbbi meg a tanítói könyvtáraknak beszerzésre ajánlotta, holott szakmájához sem tartozik, mint aféle mezőgazdasági ágazat, de bőlesen belátni méltóztatott hogy ezen tenyészés viteléhez nem szükséges külön mezőgazdasági terület sem, hanem üzheti azt bármely falusi, sőt városi lakó is.

A nagy általánosság képezi teglő fontoságát a házinyul tenyészésnek, melylyel ilyenformán órási eredmények várhatók az általános jólét fokozásának terén. Magyarország kultuszminisztere különben említett körrendeletében a következőket írja:

A házinyul okszerű tenyészésével csekély befektetés mellett aránylag a lehető legnagyobb haszon érhető el, ugy a piaci értékesítésnél mint a házi fogyasztásra szükséges hus termelénél. Ezen közvetlen haszon első sorban a termelő jólétét ezélezza ugyan, de közvetve a nemzeti vagyonsodás szempontjából is igen figyelemreméltó, mert a házinyul és annak termékei évenként átlag két és fél millió korona értékben hozatnak be a külföldről, épen azért kívánatosnak tartom, gazdasági szempontból, hogy a házinyul okszerű tenyészése Magyarországon mennél elterjedtebb legyen.

A tenyészési módokat az értékesítési

dijazásokat Andrássovich Géza m. kir. gazdasági intőző (Budapest, Erőd-utca 8.) műve ki-méretően ismertet. Ára 2 korona. (A második bővített kiadás most jelent meg s 2 korona beküldése ellenében kapható.)

A külföldi tényállás ismertetése, valamint olyan tekintélyek állásfoglalásának a közlése után, mint az említett két miniszter, a magam részéről pedig csak annyit jelezek, hogy igénytelen könyvem oly módon van írva, hogy abból bárki a tenyészéshez kezdhet — kicsinyben, hogy a gyakorlati fogásokat apró koczkatat után tehesse magáévá.

A házinyul tenyészés terjedése a mezőgazdasági intenzivítás terjedését és vele a közvagyonsodásban való emelkedést jelenti.

Andrássovich Géza (Aracsi.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Rusa Ernő.**

Laptulajdonosok és kiadók:
Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

Könyvnyomdai

==== munkákat

==== jutányosan készít

Kéthelyi L. és Társa.

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan hol és mikor hirdethető a legskerezebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **Leopold Gyula** szerkesztő

Budapest, VII., Erzsébet-körút 55.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban es naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Acetylen-lámpák

kézi,- kocsis,- Spritzbogen - pózna,-
rud,- asztali,- udvari - kerti,- istálló,

Acetylen-lámpák

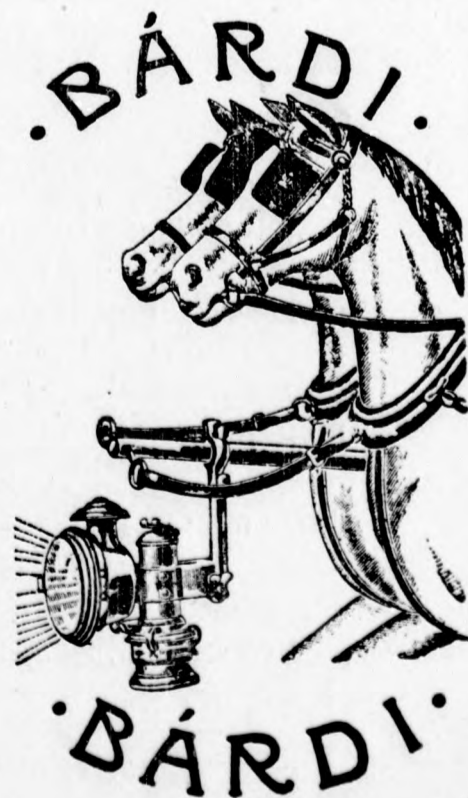
Automobil-lámpák.

Éjjeli szórásoknál különösen alkalmasak, mert nappal is fényt adnak.

BÁRDI JÓZSEF Budapest,

VI. Gyár-ut. 10
Andrássy-ut és Király-utca között.

Arjegyzék ingyen.

BUDAPESTI
HARISNYAGYÁR

ajánlja dús raktárát

női- férfi- gyermek harisnyákban

eredeti gyári árban

12 pár megrendelésnél bérmentve.

➔ Harisnya fejelések elváltatnak. ➔

Számos elismerő levél.

➔ Árjegyzék kívánatra ingyen. ➔

BUDAPESTI HARISNYAGYÁR
főraktár

V. F ü r d ő - u t c z a 1/a.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és ker. feinkbe föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban minenütt megterem s ninesen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb dísze, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, azért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más edes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki ezimét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olesó árban és «Delaware» sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya Biharmegye.

NE VEGYEN
CZIMBALMOT vagy
HARMONIUMOT

míg **REMÉNYI MIHÁLY** műhangszerész legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldünk. Budapestről, Király-utca 45. l. szám.

JORGÓ JÁNOS ÓRÁS,
gyári raktár: Wien III/4, Rennweg Nr. 75/b

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olesó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigoruan tisztességes, rászedés teljesen kizárva.

➔ **Órajavitó műhely** ➔

Mindennemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787 sz. legolesőbb, legjobb strapácás óra, nikkeltokban 36 óráig jár	frt. 2-30	és feljebb
8089 sz. valódi ezüst páncél-láncz 15 gr.	1.-	
7858 sz. ezüst remontoir, dupla fedelű	5.-	
7889 sz. inga óra ütőművel, 2 súlylyal, 130 cz. magas	11.50	
7929 sz. jó ébresztő óra	1-20	

Sziveskedjék nevemre és házszámomra 75/b. pontosan figyelni.

H i r d e t m é n y.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a világhírű

darabos barna kőszén

nemcsak nagy hőfejlesztéssel és minen kályhában szagtalanul elég, hanem a **legolesőbb is**, minélfogva azt minden háziasszony örömmel veszi. Méltóztassék egy bróbarendelést megkísérteni és meg fog győződni a darabos barna szén jóságáról.

ARAK:

I.-ső minőség m-ként 2 kor. 40 fill. II. minőség 1 kor. 60 fill. továbbá

➔ **Grac köflachivizi kőszén** ➔
métermázsánként 3 kor. 20 fill. — házhoz szállítva — egyede kapható:

KLAUBERIGNÁC UTÓDA
mész és kőszén kereskedésében
KAPOSVÁROTT.

Vidéki gőzerőre berendezetikörgyár
tekintélyes és bevezetett

HELYI ÜGYNÖKÖT

➔ keres ➔

Kaposvár és környékére magas jutalék mellett.

Ajánlatokat „Bevezetett“ jelisével a kiadóhivatal továbbít.

➔ **Ingyen kapja** ➔

m i n d e n

menyasszony és vőlegény

1905. márczius hó 15-től az

Eljegyzési Híradót

mint mátkasági emléklapot.

➔ **Tudósítók kerestetnek.** ➔

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal
Budapest VII., Allmássy-u. 6.

NYILT-TÉR.

MIT IGYUNK ?

hogyan egészségünket megóvjuk, mer csak a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a mohai

AGNES

forrás mint természetes szén-savdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző kórokozók ellen, hanem a benne felfüggetelt gyógy-sóknál fogva kitűnő szerepe a legkülönfélébb gyomor-, légző- és húgyvesztési betegségeknek. — Azért hát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légzőhurutól szabadulni akarunk. Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha étvágytalanság és emésztési zavarok állnak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a vesébaj gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha májbajtól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glas.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kezes értékű mesterségesen szén-savval telített viznél, sőt szódavíz né is olcsóbban adja, hogy az Agnesforrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz Kedvelt borvíz.
Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú venaégglóban.

KÉRJEN

egészen ingyen

ZOMÁMCOZOTT EDÉNYT

képes árjegyzéket. Próbarendelmény: 6 fazék és 6 lábos-különféle nagyságban, összesen 12 db. 1 frt. 75 kr. 6 egész nagy főzőfazék és 6 egész nagy főzőlábos, összesen 12 db. 3 frt. 50 kr. és egy teljes zomámcozott mosdókészlet, mely áll labor, vizes veder, mosdókanna, éjjeli, szappantartó és fogkefetartó, összesen 6 db. 2 frt. 50 kr. csak én szállíthatok; ingyen csomagolás, utánvétel mellett.

K O H N gyári raktár.

Budapest, Csengeri-utca 51. sz.

Sürgőnyezim: Kohn edénygyári raktár Budapest.

Dr. Schmiadt G. főtörzsorvos és phisicus hires

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketiséget, fülfolyást, fülugást, sőt az idült nagyothallást. Egyedül Plávsics G. gyógyszer-tárában Újvidéken kapható. Használati utasítás van hozzá.

Oriási szerencse Töröknél!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez rövid idő alatt 19 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a 2 legnagyobb nyereményt és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924 sz. sorsjegyre,
a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451 sz. sorsjegyre, továbbá 100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 25,000, 20,000, több 15,000, 1,000 koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. **110,000** sorsjegyre **55,000** pénznyeremény jut magyar osztálysorsjátékban ismét **14 millió 459,000** korona hatalmas összeget és összesen **14 millió 459,000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

Mindenki kiserelje meg szerencséjét azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Adam	982	Cecilia	83156	Gellert	72600	Janos	82957	Mano	83259	Salomon	2895
Adel	4145	Celestin	83519	Gereben	82849	Jeno	83245	Marcel	2881	Samu	7979
Adolár	12302	Daniel	2778	Gergely	83216	Jolan	2877	Margit	2850	Sándor	17703
Adolf	20422	David	5637	Geza	2797	Jonas	7260	Maria	17707	Sári	22019
Agnes	22511	Denes	12426	Gizella	5649	Jozsa	13230	Markus	23014	Sarolta	24029
Agoston	24242	Dezso	20983	Gusztav	13151	Jozsef	21452	Martha	24003	Sebestyén	24289
Aladar	28818	Domokos	23006	György	21145	Judith	23095	Marton	24274	Simon	40746
Albert	44390	Dora	24258	Gyöző	23018	Juliska	24358	Matild	40705	Szeréna	57716
Alfréd	59119	Edith	29529	Gyula	24268	Kálmán	40482	Matyas	56693	Taksony	59575
Akos	72613	Ede	59159	Hedwig	29633	Karolin	56572	Melania	59564	Tamas	80973
Anállá	82811	Edwin	72622	Helena	56525	Károly	59505	Menyhért	80019	Tassilo	83022
Ambrus	83145	Elek	82836	Henriette	59167	Katinka	72645	Mihály	83906	Torus	83300
Andor	83505	Elemér	83164	Henrik	82954	Kazmer	82960	Miklós	83273	Tibor	2898
András	990	Emil	83520	Hermann	82954	Klemen	83246	Miksa	2890	Tihamér	8504
Anna	4948	Emma	2784	Hermína	83217	Klara	2878	Milán	7285	Timon	18652
Antal	12417	Endre	5641	Hilda	2799	Klotild	7260	Mór	17788	Tivadar	22027
Aranka	20593	Ernő	12433	Hubert	6813	Kornel	7863	Nándor	24014	Tobias	24086
Armánd	22514	Ernesztin	21142	Hugo	13154	Kornelia	22002	Nándor	24014	Tobias	24086
Arnold	24248	Erwin	23007	Humbert	21147	Kristóf	23097	Nándor	24014	Urban	40739
Arpád	28228	Eva	24259	Ibolyka	23077	Krisztina	24365	Olga	40755	Vasul	58013
Arthur	44389	Erzsébet	29536	Iduska	24270	Lajos	40484	Olivér	57098	Vendel	59586
Anré	59142	Eszter	56471	Ignác	29647	László	56678	Orbán	59566	Viktor	80974
Attila	72615	Etel	59163	Ilka	56552	Laura	59522	Oszkár	80458	Viktor	80974
Balázs	82825	Etel	59163	Illes	59168	Lázár	72076	Otto	83008	Vilibald	83302
Balint	83155	Etel	59163	Ilma	72639	Lénárt	82962	Ottó	83281	Vilma	2900
Barnabás	83511	Etel	59163	Ilona	82955	Lenke	83255	Pál	2892	Vilmos	8618
Bela	2749	Ferdinánd	82957	Ince	83225	Leó	2879	Paula	7290	Vince	18655
Benedek	5498	Ferenc	83521	Ince	83225	Leonia	7275	Petronella	17740	Virgil	22029
Bernát	12424	Flóra	2792	Ipoly	2876	Lidia	13250	Peter	23017	Zoltán	24014
Berta	20978	Franciska	5643	Iren	13222	Lipót	23009	Piroska	24017	Zsigmond	25156
Bertalan	22523	Frida	12435	Irma	21148	Lőránt	24169	Pista	24288	Zsófia	42270
Blanka	24254	Frigyos	21141	István	23092	Lothár	24074	Rafael	40742	Zsuzsanna	58021
Bodog	28286	Fülöp	23009	Izabella	24354	Lorinc	40702	Regina	57286		
Bogdai	56273	Gabor	24263	Izidor	40463	Ludmilla	40687	Richard	59573		
Borbála	59145	Gabriella	29541	Iván	56556	Luza	19576	Róbert	80629		
Boriszka	72618	Gáspár	56511	Jakab	59203	Malvin	72123	Rozsika	80320		
Bruno	2743	Gedeon	59161	Janika	72614	Manfred	82973	Rudolf	83296		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600,000, 1 nyer. 400,000, 200,000, 2 á 100,000, 1 á 90,000, 2 á 80,000, 1 á 70,000, 2 á 60,000, 1 á 50,000, 40,000, 5 á 30,000, 3 á 25,000, 8 á 20,000, 8 á 15,000, 36 á 10,000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 ered. sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50 1/4 ered. sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " 6.— 1/1 " " " 6.— " " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

1911 évi május hó 2-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. ÉS TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházunk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a I. fiók; Váci-körut 4/a II. fiók; Múzeum-körut 11/a III. fiók; Erzsébet-körut 54/a

Vásári Zsebnaptár 1905.

HUSIPARI ÉS ÁLLATFORGALMI ÉVKÖNYV.

Az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével ingyen és bermentve megy minden mészáros, állatkereskedő, nyersbőrkereskedő, zsiradék és csontkereskedő címére, aki legalább fél évre előfizet a

Mészárosok és Hentesek Lapjára.

Előfizetés félévre 6 kor. — Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet körút 2.

Jónak, a jobbnál az ellensége.

Legjobb a legjobb az eddig használatban lévő szappanoknál, a Schicht által újonnan feltalált mosószappan.

mosószappan,

„Asszonydicséret”

védjegyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

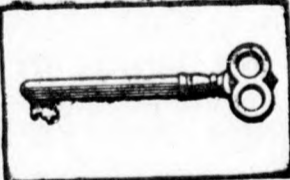
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkent.
2. Beáztatja a meggyűlölt.
3. A szőke használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Eltávolítja a tisztább, tehát fehérrebb is varrja a ruhát.
5. Úgy a keznek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kímélő és olcsóbb, minden más mosószappannál.

Megkülönböztetnénk minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jeggyel

legjobb, legkímélőbb és ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

— Mindenütt kapható! —

Beáztatásánál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

HIRDETESEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

„ELZA” GYÜK

az Elzák a Plymonthok nálam kitenyésztet szubvarietásai

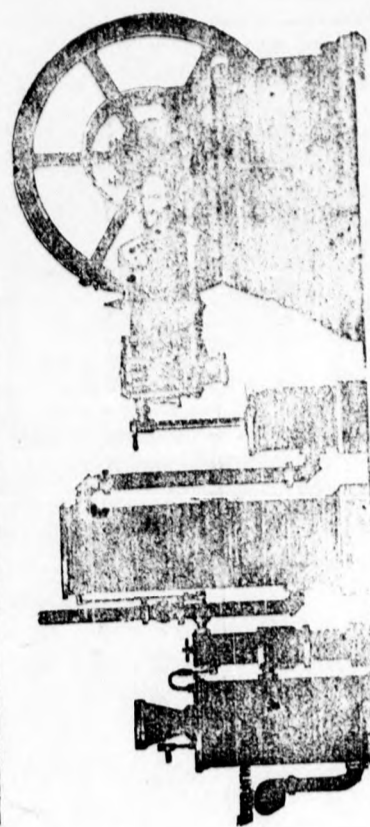
ELADÓ.

Plymonthokra előjegyzést elfogadok. Tenyészdem bármikor megtekinthető.

MEZRIGZKYNÉ.

Békásmegyeri tisztviselőtelep

(Pest megye.)

Eredeti OSKRS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 10.

Motorgyár és Vasipari Rt. — Képző és tanítóiskola — Képző és tanítóiskola — Képző és tanítóiskola — Képző és tanítóiskola — Képző és tanítóiskola — Képző és tanítóiskola — Képző és tanítóiskola — Képző és tanítóiskola — Képző és tanítóiskola — Képző és tanítóiskola

PENZKÖLCSÖN!

Alulírott iroda előleges költség nélkül s mindenkor a legkorrektebb lebonyolítás mellett szerez:

1. Törlesztéses személykölcsönt 15—25 évi törlesztésre. Havi törlesztés 1000 kor. után 7—9 kor. Ezen kölcsönök csak nyugdíjigényrel bíró tisztviselőknek, katonatiszteknek stb. adatnak, kiknek törzsfizetése legalább 1800 korona.
2. Váltókölcsönt 5—8 évre négyhavonként 5%-os tőke-törlesztéssel minden hitelképes egyénnek.
3. Jelzálogkölcsönt 3 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$ %-ra és 5—7 $\frac{1}{2}$ évi tartamra.
4. Életbiztosítási kötvényt (halál- és életesetre) 10.000 korona összegig orvosi vizsgálat nélkül.

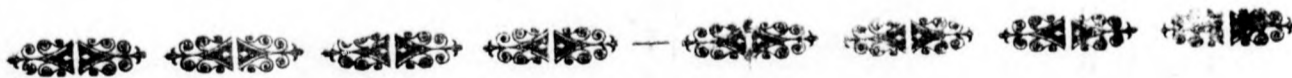
Közbenjárás díj csekély összegben van megállítva s a kölcsönösszeg nagysága szerint 2—5% közt váltakozik. — Kimerítő személyhitel prospectusaink bárkinek kívánatra rendelkezésére állanak. Levelezésre válaszbelég melléklendő.

Magyar általános hiteliroda

BUDAPEST, II. Ostrom u. 5.

(Saját házában.)

Pontos címzést kérünk!

„FOGADÓ”

ORSZÁGOS VENDÉGLŐSÖK SZAKLAPJA. ORSZÁGOS PINCZÉREK SZAKLAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Kerepesi-ut 13.

Egyedüli legelterjedtebb heti és hirdetésekre legalkalmasabb szaklap.

